Skatteutskottets betänkande 1984/85:32

om avdragsrätt för förskottsräntor

Sammanfattning

I betänkandet avstyrker utskottet ett motionsyrkande om slopande av rätten till avdrag för räntor som erläggs i förskott.

Motionen

1984/85:676 av Tommy Franzén m. fl. (vpk)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om slopande av rätten till avdrag för förskottsräntor.

Gällande rätt m. m.

Avdrag för ränta skall göras i den förvärvskälla vartill skulden hör. Avdragsreglerna är olika utformade för olika förvärvskällor. Om inkomst av förvärvskällan skall beräknas enligt bokföringsmässiga grunder medges avdrag för ränteutgifter med hänsyn till den tid som räntan avser. Detta innebär att omedelbart avdrag inte medges för en förskottsränta som belöper på tid efter beskattningsårets utgång. Vad nu sagts gäller i fråga om inkomst av jordbruksfastighet och rörelse samt i vissa fall inkomst av annan fastighet.

Den s. k. kontantprincipen gäller däremot för övriga inkomstslag. Hit hör inkomst av kapital och normalt inkomst av annan fastighet som schablonbeskattas. Kontantprincipen innebär i princip att avgörande för avdragsrätten är den tidpunkt när räntan faktiskt har betalats.

Under år 1982 infördes en begränsning av avdragsrätten för räntor som erlagts i förskott (prop. 1981/82:80, SkU 27, SFS 1982:42). Denna begränsning gällde de skattskyldiga för vilka avdragsrätten bestäms enligt kontantprincipen och avsåg ursprungligen endast 1982-1985 års taxeringar. Det främsta skälet till att införa denna begränsning var att förhindra att den väntade inkomstskattereformen skulle urholkas i viktiga delar. Ett annat skäl som nämndes var att förskottsräntor även i vissa andra fall kommit att utnyttjas i skatteflyktsbetonade arrangemang. Reglerna gjordes tidsbegränsade och omfattade tiden fram till dess inkomstskattereformen var fullt genomförd år 1985 (taxeringsåren 1982-1985).

Ett enhälligt skatteutskott tillstyrkte i höstas ett regeringsförslag att tidsbegränsningen i lagstiftningen skulle upphöra (prop. 1984/85:23, SkU 11, lagtillkomst SkU 17). Departementschefen framhöll att det även efter det att skattereformen var genomförd fanns skäl att bibehålla begränsningen även i

Rättelse: s. 2 Ny utskottstext

framtiden. Ett viktigt sådant skäl - utöver risken för skatteflyktsåtgärder - var att förskottsräntor medförde kontrollproblem vid taxeringen om ingen begränsning av avdragsrätten fanns.

Utskottet

Fr. o. m. inkomståret 1982 är möjligheterna att göra avdrag för räntor som erlagts i förskott begränsade. Lagstiftningen – ursprungligen tidsbegränsad men efter riksdagsbeslut i höstas numera permanent – innebär att avdrag inte medges för längre tid framåt än till utgången av det aktuella taxeringsåret. Den del av ränteutbetalningen som enligt dessa bestämmelser inte är omedelbart avdragsgill får i stället dras av med lika stora belopp varje år under återstoden av den tid som förskottsbetalningen avser.

Motionärerna yrkar att möjligheterna att med rätt till avdrag vid taxeringen betala räntor i förskott slopas helt.

Tidigare har möjligheterna till avdrag för förskottsräntor i viss utsträckning kunnat utnyttjas för att uppnå fördelar vid beskattningen som inte varit avsedda av lagstiftaren. De genomförda ändringarna av reglerna förhindrar i huvudsak att dessa kan utnyttjas i skatteundandragande syfte. Enligt utskottets uppfattning bör det finnas utrymme för betalning i förväg utan att avdragsrätten rubbas. Att helt generellt frångå kontantprincipen även i fråga om räntebetalningar som endast avser en kortare period i förtid utöver beskattningsåret skulle vålla onödiga praktiska problem. Utskottet avstyrker därför motionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motion 1984/85:676.

Stockholm den 12 februari 1985

På skatteutskottets vägnar
RUNE CARLSTEIN

Närvarande: Rune Carlstein (s), Knut Wachtmeister (m)*, Stig Josefson (c), Olle Westberg (s), Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m)*, Bo Forslund (s)*, Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Anita Johansson (s)*, Lars Hedfors (s), Ewy Möller (m), Bruno Poromaa (s), Karl-Anders Petersson (c) och Erkki Tammenoksa (s).

* Ej närvarande vid justeringen.

minab/gotab Stockholm 1985 82029